

- Eastern Europe: economics, business and management].
10. Svinaryova, G. B. (2019). *Oblikovi instrumenty upravlinnya vytratamy innovatsiynoi diyal'nosti pidpryyemstva v umovakh didzhytalizatsiyi. Ekonomika: realii chasu*. [Accounting tools for managing the costs of innovative activity of an enterprise in the context of digitalization. Economics: realities of the time].
11. *Oksfords'kyu slovnyk anhliys'koyi movy, druhe vydannya, pid redaktsiyeyu Dzhona Simpсона ta Edmunda Vaynera, Clarendon Press*. (1989). [Oxford English Dictionary, second edition, edited by John Simpson and Edmund Weiner, Clarendon Press].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

АГІЙ Ярослав Юрійович – кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, інноваційно-методичного забезпечення освітнього та наукового процесів Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

Наукові інтереси: формування професійної компетентності майбутніх менеджерів.

МІСЯЙЛО Оксана Валеріївна – старший викладач кафедри економіки, підприємництва та торгівлі, Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет».

Наукові інтереси: формування професійної компетентності майбутніх менеджерів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

AGIY Yaroslav Yuriyovych – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Vice-rector for Scientific and Pedagogical Work, Innovative and Methodological Support of Educational and Scientific Processes of the Communal Institution of Higher Education «Academy of Culture and Arts» of the Transcarpathian Regional Council.

Circle of scientific interests: formation of professional competence of future managers.

MISYAYLO Oksana Valeriivna – Senior Lecturer at the Department of Economics, Entrepreneurship and Trade, State Higher Educational Institution «Uzhhorod National University».

Circle of scientific interests: formation of professional competence of future managers.

Стаття надійшла до редакції 17.10.2024 р.

УДК 821.82, 37.04: 316.61

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.10.075

ЗАВІТРЕНКО Долорес Жораївна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2005-4810>
e-mail: zavitrenkod@gmail.com

СНІСАРЕНКО Ірина Євгеніївна –

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1045-9291>
e-mail: irynasnis72@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ З ВАДАМИ ЗОРУ ТА СЛУХУ

ЗАВІТРЕНКО Долорес Жораївна, СНІСАРЕНКО Ірина Євгеніївна. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ З ВАДАМИ ЗОРУ ТА СЛУХУ

У статті розглянуто питання вивчення іноземної мови студентами з вадами зору та слуху. Розглядаються основні положення інклюзивної освіти у розрізі навчання англійської мови. Однією із ключових проблем навчання молодих людей з порушенням слухової та зорової функцій є формування навичок спілкування (вербальних та невербальних). Навчання словесного мовлення не лише рідної мови, але й англійської починається не з літер, а зі слів у системі зв'язного змістового контексту.

Ключові слова: викладання іноземних мов, аудіолінгвальний метод, інформаційно-комунікаційні технології, особливі освітні потреби, методи навчання, комунікативний підхід, студенти порушення порушення слуху та зору.

ZAVITRENKO Dolores Zhoraiivna, SNISARENKO Iryna Yevheniivna. PECULIARITIES OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE TO STUDENTS WITH VISUAL AND HEARING IMPAIRMENT

The paper deals with the issue of foreign language learning by students with visual and hearing impairments. The main provisions of inclusive education in terms of teaching English are considered. One of the key problems of teaching young people with impaired auditory and visual functions is the formation of communication skills (verbal and non-verbal). Teaching to speak the native language as well as English begins not with letters, but with words in the system of a coherent content-context.

The meaningful context of the first words are gestures. This is not an easy task but knowledge of the language expands the educational opportunities of such people, allows them to become part of the global educational environment and feel socially adapted. It is emphasized that a person with disabilities may experience certain difficulties in the process of learning a foreign language, for example, related to the acquisition of new lexical units, grammatical and syntactic constructions, listening (difficulties of a phonemic nature make it impossible to differentiate similar sounds). Teaching a foreign language to students with health disorders is especially relevant today due to the fact that it is not so much important to give the student as much knowledge as possible, but to ensure his general cultural, personal and cognitive development, equipping him with important learning skills. It is emphasized that the presence of only one student with special educational needs in the group already requires special attention of the teacher, making various changes in the course of the educational process and applying appropriate approaches. It is emphasized it is better to introduce new material using visualization.

The specifics of the difficulties caused by impaired hearing and vision in the process of learning a foreign language are outlined. It was noted that during foreign language classes with students with special educational needs, the teacher prioritizes tasks for the development of thinking, memory, speech, and activation of cognitive activity. Using information and communication technologies, students with special educational needs learn a foreign language with pleasure and desire.

The use of game programs, watching video films, audio recordings helps to remember the material suggested by the teacher faster and easier. To teach a person with special educational needs a foreign language is a complex and long process. The paper states that the method of learning foreign languages is mainly based on visual perception and the use of an audiovisual approach. It is emphasized that in order to effectively teach foreign languages, teachers who work with students with serious visual impairments must have special professional knowledge, abilities and skills.

Keywords: *teaching foreign languages, audio-lingual method, information and communication technologies, special educational needs, teaching methods, communicative approach, students with impaired hearing and vision.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Актуальність цієї статті визначається відсутністю в Україні належної науково-методичної основи для організації навчання осіб з порушеннями слухового та зорового аналізаторів, а також кваліфікованих педагогів, які б володіли корекційними технологіями навчання зазначеної категорії здобувачів [2]. Модернізація освітньої системи, розвиток інклюзивного підходу до навчання вимагають перегляду та пошуку нових рішень, зокрема і щодо навчання іноземної мови на різних рівнях. Студенти з особливими освітніми потребами мають різні здібності і можливості, але всі бажають, щоб їхні відмінності поважали, щоб їх розуміли і цінували як викладачі, так й інші студенти.

Комунікативні мовні компетенції можна набувати і вдосконалювати протягом усього життя. Уміння розуміти і можливість практикувати іноземні мови з їх носіями є джерелом розвитку кожної особистості. Сучасні підходи, методи і засоби навчання іноземним мовам студентів із вадами зору ґрунтуються на

візуальності, графічних символів; проте значимим, що педагогічний дизайн в цій області дуже обмежений.

У сучасних умовах гуманізації освіти, її відкритості та вимог забезпечення усіх верств населення високим рівнем освіченості особлива увага звертається на організацію навчальної діяльності з особами, які мають особливі потреби. Як свідчить статистика, наведена у процесі проведення круглого столу в Головному управлінні освіти і науки Кропивницької ОДА, в Україні є 88 тис. осіб, які потребують не стільки корекції, скільки повноцінної освіти, реабілітації, логопедичної підтримки і тощо. В Україні близько 14 тис. 800 дітей з особливими потребами неохоплені жодними програмами. Тому в державі створюються сприятливі умови, які б могли допомогти особам з проблемами розвитку задовольнити їх освітні потреби, виходячи з реальних можливостей особистості та вимог суспільства. Однією із державних програм такого роду є Концепція державного стандарту спеціальної освіти осіб з особливими потребами [1].

Однією з ключових проблем навчання осіб з порушенням слухової та зорової функцій є формування навичок спілкування (вербальних та невербальних) і навчання словесному мовленню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На сучасному етапі розвитку корекційної освіти в Україні та інших країнах світу зростає роль праць, спрямованих на дослідження особливостей інклюзивного навчання, пошук ефективних шляхів організації і проведення корекційно-розвивальної роботи з особами, які мають особливості психофізичного розвитку. Специфіку навчання іноземних мов осіб з особливими освітніми потребами відображено в наукових працях О. Казачінер (Казачінер, 2016: 276), І. Каминіна (Каминін, 2016), С. Чиж (Чиж), К. Шапочки (Шапочка, 2016: 136), Н. Щерби (Щерба, 2018: 20) та інших. Питання підготовки фахівців іноземних мов до навчання здобувачів з особливими освітніми потребами були предметом досліджень О. Волошиної, Н. Дмитренко (Волошина, 2016: 142), О. Казачінер (Казачінер, 2017: 124), К. Шапочки (Шапочка, 2014) та інших.

Метою статті є аналіз досвіду країн, у яких система навчання і виховання осіб з вадами слуху та зору перебуває на більш високому рівні, і чий досвід, на нашу думку, можуть виявитися корисними для розбудови вітчизняної системи корекційно-виховного впливу здобувачів з такими порушеннями, а також з'ясування особливостей створення інклюзивного освітнього середовища на заняттях іноземної мови у ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна освіта в Україні знаходиться на перехідному етапі становлення гуманістичної освітньої парадигми, теоретичні засади якої закладено відомими дослідниками і педагогами (Г. Сковорода, К. Ушинський, Ж. Руссо, І. Бех, С. Гончаренко, І. Зязюн, Ю. Мальваній та ін.). С. Гончаренко зазначав, що гуманізація освіти є центральною складовою нового педагогічного мислення, яка передбачає перегляд, переоцінку всіх компонентів педагогічного процесу в світлі їх людинотворчої функції (Гончаренко, 1997). Гуманізація освіти означає повагу до особистості, довіру до неї, прийняття її особистісних цілей, запитів й інтересів; створення сприятливих умов для розкриття і розвитку її здібностей і обдарувань, повноцінного життя на кожному з вікових етапів її самовизначення. Реалізація гуманістичної парадигми передбачає впровадження інклюзивної освіти. Упродовж останніх 20-ти років концепція «інклюзія», або «соціальна модель» розвивається в Україні, спрямовуючись на зміни в суспільстві таким чином, щоби воно забезпечувало рівну участь кожного грома-

дянина у здійсненні його/її прав і надавало йому/їй таку можливість (Софій, 2007). Серед зарубіжних авторів, роботи яких присвячені питанням навчання та виховання сліпоглухих осіб, зазначимо L. Alsop (2002), R. Blaha (1975), J. Bruner (1989), D. Chen (1998), P. Elliot, P. Freeman (2001), L. Jacobs (2002), C. K. Jensen (1979).

Варто зазначити, що за кордоном були розроблені програми «Реабілітація, що базується на безпосередньому оточенні» (ООН) і «Інклюжен» (США). Багато що свідчить про те, що в цілому соціальні стереотипи поведінки, відношення до інвалідів поступово еволюціонують, минаючи шлях від неваги і відкидання до прийняття і визнання їх прав, достоїнства і корисності суспільству. По всій країні почали з'являтися суспільні організації і клуби для інвалідів [3].

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних рис навчально-пізнавальної діяльності таких дітей [5].

Інклюзивне навчання висуває нові вимоги до викладача ВНЗ. Він повинен уміти визначити пріоритетні корекційні, навчальні, виховні завдання, напрями їх реалізації; розробити індивідуальний корекційно-компенсаторний план роботи для кожного студента; адаптувати навчальні плани, програмний матеріал, методи, форми навчання та виховання до індивідуальних освітніх потреб студентів; орієнтуватися на соціальний досвід, пізнавальні можливості кожного студента; розробити різноманітні прийоми та засоби для сприяння загальному розвитку студентів; створювати

умови для соціальної адаптації студентів з особливостями психофізичного розвитку та здорових дітей, набуття ними соціальних навичок. Слушною є позиція С. Чиж щодо необхідності спрямування навчання іноземних мов учнями з особливими потребами на формування вмій мовленнєвої поведінки в ситуаціях, що відображають комунікативну діяльність у її незмінних, природних формах (Чиж, 2017:149).

Цілком очевидним є той факт, що людина з обмеженими можливостями може відчувати певні труднощі в процесі вивчення іноземної мови, наприклад, труднощі із засвоєнням нових лексичних одиниць, граматичних та синтаксичних конструкцій, аудіюванням (труднощі фонематичного характеру унеможливають диференціацію схожих звуків). Але навчання іноземної мови студентів з порушеннями

здоров'я сьогодні є особливо актуальним через те, що в наш час не стільки важливо дати студенту якомога більший багаж знань, скільки забезпечити його загальнокультурний, особистісний і пізнавальний розвиток, озброїти важливим умінням вчитися. Навчити студента з особливими освітніми потребами іноземної мови – це складний і тривалий процес. Так слухачам із порушенням слуху, з розладом уваги й мовлення краще вводити новий матеріал, використовуючи наочність: кольорові малюнки, презентації, електронні завдання, невеликі схеми, опорні таблиці, тексти у вигляді коміксів. Для закріплення нової лексики можна використовувати різноманітні вправи: скласти слова з літер, вставити пропущені літери в слова, слова у речення. Домашнім завданням доцільно давати картки зі словами та пропонувати презентації для повторення вивченої на занятті лексики. Великим успіхом користуються різноманітні відео-уроки.

Сенсорні порушення вважаються нечастими розладами. Однак наявність лише одного такого студента в групі вже потребує особливої уваги викладача, внесення різноманітних змін у перебіг навчального процесу та застосування відповідних підходів. Втрата слуху, навіть у легкій формі, суттєво впливає на загальні здібності. Це спричиняє проблеми в навчанні, особливо під час виконання завдань, де потрібно багато читати й писати. Загальна категорія «порушення слуху» охоплює широкий діапазон: від часткової втрати слуху, що може лише заважати в гамірному середовищі, до глухоти, коли діти не можуть чути звуки, навіть якщо їх підсилюють (за допомогою слухових апаратів).

Потрібно зазначити, що у студентів з вадами слуху продуктивність мимовільного запам'ятовування вища ніж довільного, тому, навчаючи їх, слід, з одного боку, домагатись якомога більше повторень, а з іншого – використовувати різноманітні мнемонічні прийоми, зокрема такі, що спираються на наочність, передбачають заучування слів у реченнях та використання ігрових ситуацій тощо.

Письмова мова, незважаючи на труднощі, має для глухих деякі переваги над усною, оскільки вона не вимагає наявності слуху, а сприймається за допомогою зору. Найбільш важким для глухого є засвоєння граматичного устрою мови, правил словотвору, поєднання слів у речення/словосполучення.

При відстроеному відтворенні у студентів з проблемами слуху спостерігається тенденція ототожнення схожих об'єктів. При вивченні іноземної мови таким студентам необхідно використовувати завдання на вдосконалення пам'яті. Для цього слід забезпечувати повне

розуміння тексту, допомагати студентам з проблемами слуху опанувати прийоми довільного запам'ятовування: розбивати текст на частини, виділяти у ньому опорні смислові блоки, використовувати наочні засоби для запам'ятовування.

Студентам із порушеннями зору краще вводити новий матеріал на слух. Необхідно промовляти фрази декілька разів. Це може бути робота хором (разом із викладачем), а потім повторення за ним. Під час роботи з такими студентами можна використовувати аудіо-тексти, пісні, вірші англійською мовою. Таким чином, під час занять з іноземної мови зі студентами з особливими освітніми потребами у викладача на перше місце висувається завдання щодо розвитку мислення, пам'яті, мовлення, активізації пізнавальної діяльності.

Навчання словесному мовленню не лише рідної мови, але й англійської починається не з літер, а зі слів у системі зв'язного змістового контексту. Змістовим контекстом перших слів є жести. Словесне мовлення у дактильній формі є надбудовою над жестовим мовленням, що виникає всередині нього як його варіант, і надалі розвивається в окрему домінуючу форму мовлення. Перші дактильовані слова сприймаються як нові пальцеві жести, але складнішої конфігурації.

Соколянський стверджував, що першими дактильними словами при вивченні англійської мови мають бути обов'язково назви конкретних, добре знайомих предметів, тобто іменників. В американській тифлосурдопедагогіці перші жести, які демонструються позначають дії, оскільки за своєю природою жест має загально ситуативний характер і співвідноситься із ситуацією виконання діяльності загалом, у той час як першими дактильованими англійськими словами є назви конкретних предметів або дієслова у спонукальній формі.

Глобальне сприймання дактильованих англійських слів обумовлюється тим, що для сліпоглухої особи буква може набути значення лише як елемент значущого слова, а не сама по собі. Уявлення про букву ще у дитинстві формується після практичного оволодіння мовою. Коли дитина засвоїть кілька десятків англійських слів, які позначають конкретні предмети, її знайомлять із дактильним англійським алфавітом. Після вивчення алфавіту дитині можна давати будь-яке слово, поєднавши його з відповідним жестом та предметом. Після міцного засвоєння дактильного алфавіту дитину навчають рельєфно-крапковому шрифту Брайля, поєднуючи брайлівські літери з відомими дактилями, дактильовані англійські слова з табличками з написом шрифтом Брайля або великими друкованими літерами.

Основним доступним способом навчання слабозорих студентів є аудіювання. Аудіолінгвальний метод маніфестує розвиток комунікативної компетенції через формування комбінованої мовної навички слухання і говоріння на основі принципу усного випередження, з пріоритетом аудіювання і говоріння над іншими видами мовленнєвої діяльності.

Згідно з цим підходом, на заняттях потрібно слухати різні аудіозаписи. Це дозволить розширити словниковий запас, глибше пізнати мову іншого народу і його культуру. Його результативність полягає в створенні навчальних ситуацій, що викликають інтерес, захоплення у студентів.

Аудіолінгвальний метод фокусується на розмовних навичках і спрямований на поліпшення мовлення. Мета аудіолінгвального методу полягає в тому, щоб через лексику, граматичні шаблони і через діалоги дати студентам можливість швидко і точно реагувати на розмовну мову. Діалоги вивчаються за допомогою повторення.

Широкого поширення набув комунікативний метод як один із найбільш ефективних підходів у формуванні іншомовних умінь і навичок. Комунікативний підхід до вивчення іноземної мови сліпими передбачає обмін інформацією, допомагає зрозуміти зміст навчання і дає можливість вивчати мову з її специфічними правилами, нормами і традиціями в спілкуванні. Такий метод навчання розширює оволодіння мовою в реальній сфері спілкування, а також підвищує інтерес студентів до вивчення іноземної мови.

Впровадження інклюзивної освіти в навчальне середовище передбачає максимальне врахування індивідуальних психологічних особливостей здобувачів з психофізичними вадами та створення сприятливих умов для повноцінного формування особистості, де кожен, незалежно від віку й статі, етнічної належності, здібностей, наявності або відсутності особливостей у розвитку, зможе брати участь у життєдіяльності суспільства.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, вивчення іноземної мови у ВНЗ студентами з особливими освітніми потребами є складовою частиною їх професійного і особистісного розвитку. Проблеми, які виникають в процесі навчання, можуть бути вирішені на сучасному етапі за допомогою існуючих наочних і технічних засобів. Це, в свою чергу, створює педагогічні умови для компенсації і корекції, вирішуючи певні проблеми в процесі розвитку особистості.

Таким чином, для здійснення ефективного навчання іноземним мовам викладачі, які працюють зі студентами, що мають серйозні порушення зору, повинні володіти особливими професійними знаннями, вміннями і

навичками, які можна ідентифікувати так: знання про порушення зору; адаптований педагогічний підхід; адаптований навчальний матеріал.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у детальній розробці спеціальних навчальних програм відповідно до кожної окремої нозології та підготовці високо-кваліфікованих педагогічних працівників для роботи в освітньому середовищі в умовах інклюзії.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Концепція державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами. Режим доступу: <http://www2.znz.edu.ua.net/storage/195.doc>
2. Глушенко К. О. З досвіду роботи зі сліпоглухими у реабілітаційному центрі Sense Scotland, м. Глазго, Шотландія. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія. Зб. наукових праць. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. №9. С. 14–18.
3. Целок Д. В. Програма «Інклюжен»: Новая модель социализации инвалидов в учебных заведениях США. Дефектология. 1996. №5.
4. Іванова І. Б. Соціально-психологічні проблеми дітей-інвалідів. К. : Логос, 2000. 86 с.
5. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. К. : «Самміт-Книга», 2009. 272 с.

REFERENCES

1. *Kontseptsiya derzhavnogo standartu spetsial'noyi osvity ditey z osoblyvymy potrebamy*. [Concept of state special education standard of children with special needs].
2. Hlushenko, K. O. (2008). *Z dosvidu roboty zi slipohlukhymy u rehabilitatsynomu tsentri Sense Scotland, m. Hlazho, Shotlandiya*. [From the experience of working with the deaf in rehabilitation centre]. Kyiv.
3. Tselok, D. V. (1996). *Prohramma «Ynklyuzhen»: Novaya model' sotsyalyzatsyy ynvalydiv v uchebnykh zavedenyakh SShA. Defektolohyya*. [Program 'Inclusion': New model of socialization of the disabled in educational institutions of the USA].
4. Ivanova, I. B. (2000). *Sotsialno-psykholohichni problemy ditey-invalidiv*. [Social and psychological problems of disabled children]. Kyiv.
5. Kolupayeva, A. A. (2009). *Inklyuzivna osvita: realiyi ta perspektyvy: Monohrafiya Alla Anatoliyivna Kolupayeva*. [Inclusive education: realities and perspectives]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЗАВІТРЕНКО Долорес Жораївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: інклюзивний підхід при викладанні спеціальних методик.

СНІСАРЕНКО Ірина Євгенівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Донецького державного університету внутрішніх справ.

Наукові інтереси: ефективні методи навчання англійської мови на неспеціальних факультетах.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

ZAVITRENKO Dolores Zhorayivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Special Education of Volodymyr Vynichenko Central Ukrainian State University.

Circle of scientific interests: an inclusive approach in teaching special methods.

SNISARENKO Iryna Yevgeniivna – candidate of philological sciences, associate professor, associate professor of the Department of Foreign Languages of the Donetsk State University of Internal Affairs.

Circle of scientific interests: effective methods of teaching English at non-specialized faculties.

Стаття надійшла до редакції 05.11.2024 р.

УДК 811.162.1'24'272:378.4(438.11)|(045)

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.10.080

КАПЕЛЮШНА Тетяна Вікторівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови та методики її навчання
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5339-7118>
e-mail: t.kapeliushna@udpu.edu.ua

**МОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ У
ВАРШАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПОЛІТИКА ТА ПРАКТИКА****КАПЕЛЮШНА Тетяна Вікторівна. МОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ У
ВАРШАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПОЛІТИКА ТА ПРАКТИКА**

У статті розглянуто підхід Варшавського університету до мовної підготовки та сертифікації, акцентовано на його комплексній системі, розробленій з метою забезпечення студентів необхідними мовними навичками для академічного та професійного успіху. У дослідженні підкреслюється роль Університетської ради з координації викладання іноземних мов та сертифікації мовної підготовки у формуванні політики мовної освіти, контролі сертифікаційних іспитів та встановленні критеріїв оцінювання

Ключові слова: мовна компетенція, сертифікація, стандарти, якість, англійська мова, Варшавський університет.

**KAPELIUSHNA Tetiana Viktorivna. LANGUAGE PROFICIENCY AND CERTIFICATION AT THE
UNIVERSITY OF WARSAW: POLICIES AND PRACTICES¹**

The article examines the University of Warsaw's language proficiency and certification approach, focusing on its comprehensive framework designed to equip students with essential language skills for academic and professional success. The study highlights the role of the University Council for the Coordination of Foreign Language Teaching and Language Proficiency Certification in formulating language education policies, overseeing certification exams, and establishing assessment criteria. Regulation #156 mandates that first-cycle and long-cycle students attain at least a B2 level in a foreign language per the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), aligning students' language competence with international standards.

The University System of Language Provision (USLP) coordinates language education across various departments, offering courses in 36 languages. The Internal Quality Assurance System, managed by the Centre for Foreign Language Teaching, promotes continuous improvement through systematic reviews, teacher training, and feedback mechanisms. Language education is supported by diverse course formats—including traditional, blended, and online options – allowing students to meet language requirements flexibly.

The study concludes that the University of Warsaw's structured language education and certification processes significantly enhance students' mobility and employability by validating their language skills through rigorous standards. This commitment to quality underscores the institution's dedication to preparing students for the globalized academic and professional landscape.

Keywords: language proficiency, certification, standards, quality, English language, University of Warsaw.

¹ This publication was prepared as a result of a research internship at the University of Warsaw, Faculty of Artes Liberales, with the support of the Polish National Agency for Academic Exchange (NAWA). Special thanks are extended to Professor Hieronim Grala, Doctor of Sciences, for his guidance and support throughout the research and to Arkadiusz Misiak, Coordinator of the University System of Language Provision, for providing essential statistical data.